

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 19256
Tarih : 30.07.2026

47347

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM içtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuru kapsamında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verdiği dosyalarda başvuruçular lehine manevi ve maddi tazminata hükmetmektedir. Yargılama süreçlerinin makul süreleri aşması nedeniyle yurttaşların Anayasa Mahkemesine ve/veya Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Tazminat Komisyonuna başvurmak zorunda kalması; yalnızca sistemik hak ihlallerine yol açmamakta, aynı zamanda kamu bütçesi üzerinde sürdürülemez bir mali yük ve kamu zararı oluşturmaktadır.

Yargı sistemindeki yapısal krizlerin ve uzayan yargılamaların kamu maliyesine doğrudan maliyetinin tespiti, bütçe hakkının ve şeffaflık ilkesinin bir gereğidir.

Bu bağlamda;

1. 2015-2025 yılları arasında, Anayasa Mahkemesinin ve İnsan Hakları Tazminat Komisyonunun makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin kararları doğrultusunda, yıllar itibarıyla (yıl yıl ayrıntılandırılmak üzere) toplam ne kadar tazminat ödenmiştir?

2. Aynı dönemde (2015-2025), söz konusu tazminatlar kapsamında kaç farklı dosyada ve kaç başvurucuya ödeme yapılmıştır?
3. Anayasa Mahkemesi ve Tazminat Komisyonu kararları uyarınca ödenen makul süre tazminatları, merkezi yönetim bütçesinin hangi ödenek kaleminden/tertibinden karşılanmaktadır?
4. Makul sürede yargılanma hakkı ihlalleri nedeniyle ödenen tazminat tutarlarına ek olarak, yargılama giderleri ve fer'i borçlar (yasal faiz, vekalet ücreti vb.) nedeniyle kamu bütçesinden ekstra ne kadar ödeme yapılmıştır?
5. Yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmamasına yol açan ağır hizmet kusuru veya kişisel kusurlar nedeniyle, ödenen tazminatların sorumlulara rücu edilmesine ilişkin Bakanlığınızca takip edilen ya da tahsil edilen bir tutar bulunmakta mıdır? Rücu edilen dosya sayısı ve tahsilat miktarı nedir?
6. Anayasa Mahkemesinin ihlal kararları doğrultusunda ödenen bu tazminatların, kamu bütçesi üzerinde oluşturduğu mali yükün azaltılması ve yargıdaki yapısal sorunların giderilmesi amacıyla Bakanlığınız ile Adalet Bakanlığı arasında yürütülen ortak bir çalışma, rapor veya bütçe analiz çalışması mevcut mudur?